

Experiment na zámku. Sklář přibližuje magii žen fotkami

PARDUBICE Za neobvyklým spojením skla a fotografií mohou zájemci zamířit na pardubický zámek. Východočeské muzeum umístilo tři desítky fotografií sklářského výtvarníka Vlastimila Beránka mezi špičková díla českých sklářských výtvarníků ve stále expozici skla.

„Záměr umístit fotografická díla do expozice skla je experimentem s vnímáním různých výrazů uměleckých poloh a hledáním jejich společných tónů,“ řekl ředitel muzea Tomáš Libánek.

Na výstavě „Magie ženy mezi krásou skla“ se ženy v pojetí Vlastimila Beránka proměňují v bytosti, které jako by přicházely z jiného světa. „Společným jmenovatelem dominantní části rozměrných fotografií je okouzlení magií ženskosti v portrétech i figurálních kompozicích. Postavy jsou umístěny do prostředí zdánlivě nekonečného prostoru, zcela oprostěného od reálných souvislostí s každodenností,“ řekl kurátor výstavy Ivo Křen.

Akademický sochař Vlastimil Beránek patří mezi výrazné sklářské výtvarníky střední generace. Je absolventem ateliéru skla profesora Stanislava Libenského na pražské VŠ uměleckoprůmyslové. V současnosti se mimo polohy monumentálních abstraktních plastik z taveného skla prezentuje také designérskou a fotografickou tvorbou.

Výstava potrvá do 29. ledna příštího roku. (jah)

Opatovice nad Labem

Řidička narazila do svodidel

Kolem půlnoci ze čtvrtka na pátek se stala vážná dopravní nehoda na nájedzu ze silnice R37 od Hradce Králové ve směru na mimodrovoňovou křižovatku Opatovice nad Labem. Řidička Škody Felicie narazila do kovových svodidel na jedné straně a potom na druhé. Ve vozidle bylo pět mladých lidí ve věku od 18 do 26 let, dva muži utrpěli vážná zranění, se kterými byli převezeni do Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Alkohol byl u řidičky dechovou zkouškou vyloučen. (jah)

Výzkum studenta z Přelouče může pomoci zachránit život

Karbonická anhydrida Nce103p patogenní kvasinky Candida parapsilosis. Tak zní název projektu, díky kterému sedmnáctiletý student přeloučského gymnázia Jan Blaha zvítězil v národním kole soutěže Expo Science AMAVET a na mezinárodní soutěži I-SWEEP 2016 v americkém Houstonu obsadil třetí místo.

Lenka Štěpánková
redaktorka MF DNES

PŘELOUČ Ještě do tercie Jana Blaha studium biologie a chemie nebylo. Pak se to ale zlomilo. Ve svém volném čase začal připravovat projekt zabývající se kvasinkou Candida parapsilosis, která lidem s oslabenou imunitou způsobuje infekce s úmrtností až 60 procent.

Blaha zkoumá enzym, který urychluje hydrataci oxidu uhličitého. „Myslíme si, že pokud bychom zablokovali tento enzym, budeme schopni zamezit šíření těchto kvasinek v prostředí s nízkou koncentrací oxidu uhličitého, tedy i na vzduchu. Mělo by to vést k vývoji dezinfekce, která by rozšiřování infekce na vzduchu zabránila,“ uvedl.

K tomuto projektu se dostal oklikou. V roce 2014 vyhrál cenu Nadačního fondu Neuron a díky tomu

Jan Blaha Mladý chemik z Přelouče využívá také spolupráci s pardubickou univerzitou. Foto: archiv Jana Blahy

mohl poznat, jaké to je, být vědcem. Chtěl si totiž být jistý, že se vědě opravdu chce věnovat.

„Poslali mě na třítýdenní stáž na Ústav organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky, kde jsem dostal seznam projektů, na kterých bych mohl pracovat. Tento projekt mě zaujal a začal jsem na něm dělat,“ řekl Blaha.

Shodou okolností na tomto ústavu pracuje i Olga Hrušková, která působí také na Univerzitě Pardubi-

ce. Díky tomu mohl u svého projektu zůstat i po ukončení stáže. Nyní tak na něm každý týden pracuje v laboratořích pardubické univerzity. Se svou prací se dostal až na mezinárodní soutěž I-SWEEP 2016 v americkém Houstonu, kde se sešli střeďoškoláci z celého světa a představili zde zhruba 600 projektů. Student přeloučského gymnázia v této konkurenci skončil na třetím místě.

„Je to super, otevře mi to spoustu

dveří. Příští rok jedu na největší konferenci na světě do Los Angeles, a když tam vyhraju cokoli, klidně nějakou vedlejší cenu, bude to znamenat dost na to, abych se dostal na školu bez přijímacích, získal stipendium a podobně,“ řekl.

Takové pracovní vytížení si ale vybírá daň - na školu není dost času. „Kloubí se to velmi těžko. Někteří učitelé se mi snaží vyjít vstříc, protože vědí, že se nevlákám a někam mě to posouvá. Pak jsou ale i tací,

kterí si myslí, že jejich předmět je ten nejdůležitější. Mimo to v chemii nastává problém, že už mám až moc dotěrné otázky,“ popsal Blaha. Se spolužáky se o svém výzkumu moc ne baví. „Nemám problém odpovídat, když se na něj někdo zeptá. Ale sám o tom nezačínám, abych o tom nemluvil pořád,“ řekl. Za dva roky ho čeká maturita. Po ní si chce dát rok volna, kdy bude cestovat. Následně se chystá na studium v zahraničí.

Opravy silnic přinesou objíždky i kolony

PARDUBICE Několik uzavírek na jedinou potrápí v příštích týdnech a měsících řidiče na různých místech kraje. Silničáři se pustí do oprav na hlavních tazích i na silnicích nižších tříd.

Kolony se dají čekat ve Vysokém Mýtě, kde v pondělí začnou práce na opravě mostku na silnici I/35 nedaleko čerpacích stanic u výjezdu na Litomyšl. Objíždné trasy nejsou stanovené, jelikož se bude jezdit po zúžené vozovce. Práce mají trvat až do konce září.

Zatlučené cedule stavební firmy pak značí, že se rozběhne i oprava Pardubické ulice v Chocni. Více než kilometr dlouhá komunikace v sousedství Tiché Orlice, která je ve správě kraje, je místy plná hlubokých výmolů. Její kompletní rekonstrukci provede stavební firma ve čtyřech etapách. Ta první v blízkosti chočenského zámku odstartuje v pondělí a potrvá zhruba do konce srpna.

„Na základě výzvy investora dojde k předání staveniště 20. 6. Po té budou zahájeny vlastní stavební

práce,“ uvedl Jaromír Drkoš ze společnosti Alpine Bau, která rekonstrukci provede.

Zkratka od Rábů bude neprůjezdná

Rovněž od pondělí do konce prázdnin budou mít smůlu motoristé v Kunčicích, kde se kvůli opravě kanalizace zcela uzavře průtah obcí. Silnici třetí třídy vedoucí od Rábů využívá řada řidičů jako zkratku při sjezdu z dálnice D35 při cestě do Sezemice a dále na Holice.

Ihned po víkendu se také rozběhne stavba nového mostu na silnici I/14 v Třebovicích u České Třebové. Kvůli částečné uzavírci silnice, směřující dále k Lanškrounu či Opatovu, budou provoz na místě řídit semaforey. Až dojde na úplnou uzavírku, bude vedle objíždné trasy postavené i provizorní přemostění říčky Třebovky. S komplikacemi musí řidiči počítat až do poloviny prosince.

Již dnes ráno až do příštího pátku se podle serveru dopravninfo.cz

uzavře železniční přejezd v letohradské části Kunčice poblíž čističky odpadních vod. Úprava přejezdu na silnici II/360, vedoucí z Letohradu na Ústí nad Orlicí, souvisí s finišující rekonstrukcí železniční trati mezi oběma městy.

Už počátkem tohoto týdne začala rovněž úplná uzavírka silnice z Chrudimi na Ostřešany. Vedle opravy asfaltového povrchu cestáři zpevní i krajnici. Vše má být hotovo do poloviny července.

– Martin Švec

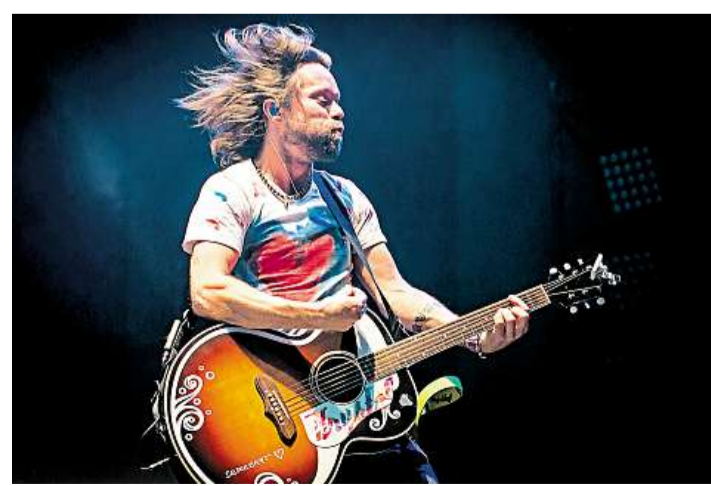
Kryštof zahájí hudební léto v Hlinsku

HLINSKO Dnes odpoledne vypukne oblíbený hlinecký festival Rychtář Fest, za kterým přijíždí do pivovaru na okraji města tradičně tisíce návštěvníků. Také letos nechybějí na programu interpreti, kteří patří ke špičce české populární hudby.

Nejprve zazní z pódia ve 14 hodin písně kapely Slza, která loni brala dvě ceny na Českém slavíku, když se stala objevem roku a vyhrála také v kategorii Hvězda internetu. Po ní následuje další zjevení na hudební scéně posledních let, předloňský objev roku kapela Jelen, jejíž milostná balada s Janou Kirschner s názvem „A co bylo dál?“ zní z mnoha českých rádiových stanic.

Po slovenském punkrockovém sdružení Iné kafe bude program pokračovat vystoupením poprockové skupiny Nebe, která si díky propojení s kapelou Kryštof vysloužila přezdívku „malí Richardové“.

„Velký“ Richard Krajčo se spolu s

Richard Krajčo Jeden z taháků Léta s Rychtářem. Foto: archiv MAFRA

hity své skupiny Kryštof nyní veze na vlně úspěchu z vyprodaného turné po zimních stadionech. Jeho vystoupení po jedenadvacáté hodině by mělo patřit k vrcholům Léta s

Rychtářem. Pro spoustu dalších posluchačů však může být vrcholem poslední koncert kapely Sto zvířát s jejími velmi svižnými tragikomicko-horokosládkými písněmi. Dal-

ší akce chystají pořadatelé v amfiteátru u pivovaru v sobotu 16. července, vystoupí Harlej, Švor, Dymytry a Argema.

V další sezoně koncertů Léta s Rychtářem nechybí ani oblíbený účastník festivalu kapela Tři sestry, která zahraje na stejném místě spolu s Vypsanou fixou v sobotu 19. srpna.

Amfiteátr Rychtář byl postaven v roce 2003 na prostorách vedle budov pivovaru v Hlinsku v Čechách za účelem pořádání kulturních akcí ve spolupráci s hlineckým pivovarem.

Jeho součástí je využitelný prostor pro několik tisíc diváků, plocha pro mobilní pódia a zastřešení do šířky 50 metrů, zázemí pro kapely. Zároveň je využíváno i nádvoří pivovaru Rychtář.

Pro koncerty se v amfiteátru rozmisťují výčepní místa a občerstvovací stánky s jídlem a pitím. (jah)

Do Brandýsa dnes zamíří staré aerovky

BRANDÝS NAD ORLICÍ Na dnešní den je do Brandýsa nad Orlicí naplánované setkání veteránských aerovek. Akce má název Brandýský okruh a navazuje na závod, který se zde jel poprvé v roce 1934, pořádal ho brandýský Aero Car Club a měl reprízy ve dvou následujících letech. V roce 2007 se pod tímto názvem poprvé konalo setkání aerovek a letos se uskuteční už podeváté.

Letos se účastníci dočkají změny, když organizátoři připravili novou trasu, kudy auta pojedou. „V minulých ročnících jsme se pravidelně projížděli se svými veterány po Orlických horách a jejich okolí, a kdo je zná, ten dobře ví, že nejsou nijak moc rozlehlé a že za minulých osm ročníků jsme je už museli projet křížem krážem několikrát. Důvodem byla i změna místa ubytování. Pro

nás je při hledání ubytování jedním z velmi důležitých faktorů možnost bezpečného parkování našich historických vozidel. A ne každý hotel či penzion svým umístěním tuto podmínku splňuje,“ uvedl hlavní organizátor Štěpán Zapadlo z Pardubic. Hlavní program bude na brandýském náměstí, kde se bude konat přehlídka vozů se soutěží „O nejkrásnější aerovku Brandýského okruhu“. Diváci mohou hlasovacími listy určit vítěze této soutěže. Zahraje nám živá stylová hudba a samozřejmě nebude chybět ani občerstvení.

Mezi další zastávky bude patřit obec Dobříkov, kde bude cílem historický dřevěný kostelík, či náměstí v Chocni. V Brandýse nad Orlicí zastaví konvoj třinácti hodin a měl by na místě pobýt asi dvě hodiny. (lík)